

GÜNAHLARDAN KAÇINMALI!

“Günahlar, birbirine davetiye çıkaran bulaşıcı virüslerdir. Nasıl ki gözle görünmeyen küçücük mikroplar, tedbir alınmazsa bünyeye dağılır, koskoca gövdeleri yere serer, toplum bünyesini sarar ve salgın hastalıklara dönüşerek kitlelerin ölümüne sebep olabilir.”

“Günahlar, birbirine davetiye çıkaran bulaşıcı virüslerdir. Nasıl ki gözle görünmeyen küçücük mikroplar, tedbir alınmazsa bünyeye dağılır, koskoca gövdeleri yere serer, toplum bünyesini sarar ve salgın hastalıklara dönüşerek kitlelerin ölümüne sebep olabilir.”

Hz. Lokman, bir görüşe göre kendisine peygamberlik verilmiş bir kişidir. Ancak çoğunluğa göre o peygamber değil, salih bir kimsedir. Rivayete göre Hz. Lokman, Hz. Davûd Peygamber döneminde yaşamış, ondan hikmet almış ve onun devrinde hâkimlik yapmış bir kimsedir. Genelde kültürümüzde Lokman Hekim denildiğinde, onun tıbbî hastalıklara şifa veren yönü akıllara gelir. Kur’ân’ın bir suresine adını veren bu Kur’ân kahramanı ile ilgili ayetlerde anlatılanlar ise, Lokman’a tıbbî alanda değil, dinî alanda verilen hikmetlerdir. Zaten tüm hastalıkların temelinde manevî hastalıklar yok mudur? Onun bu hikmetlerinden Kur’ân’da anlatılanlar özetle şöyledir:

“Nimete şükür gerekir, hikmet de nimetlerin en büyüğüdür.”

Allah’a şirk koşmak günahların en büyüğüdür.

Ana babaya iyilik, Allah’ın hakkından sonra gelen en önemli haktır.

Allah’a isyan konusunda ana babaya itaat edilmez. Ama müşrik de olsa onlarla iyi geçinilmelidir.

Yapılan iyilik de kötülük de küçük görülmemelidir.

Namazı gereği gibi kılmak, iyiliği emredip kötülüğe dur demek, başa gelenlere katlanmak kararlılık isteyen zorlu işlerdendir.

Erdemli insan, insanları hakir görüp onlardan yüz çevirmeyen, yürüyüşünde bile ölçülü olan, bağırıp çağırmayan, sözün frekansını değil, sözün kalitesini yükselten kimse-dir.”¹

Bu kısa yazımızda bir Kur’ân kahramanı Hz. Lokman’ın evrensel mesajlarından biri üzerinde durmaya çalışacağız. İşte tarihin derinliklerinden gür sesi ile Hz. Lokman’ın vaazından bir cümle:

“Hani Lokman, oğluna öğüt vererek: *Yavrucuğum! demişti...*

Yavrucuğum! Yaptığın iş (iyilik veya kötülük), bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa ve bu, bir kayanın içinde veya göklerde yahut yerin derinliklerinde bulunsa, yine de Allah onu (senin karşına) getirir. Doğrusu Allah, en ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyden haberdardır.”²

Kendisine hikmet verilen Lokman Hekim, oğlunu karşısına almış ona vaaz ediyordu. Tek kişilik bir cemaate öğüt veriyordu. Muhatabını asla kü-

çük görmeden, baba şefkati ile *yavrucuğum* diyerek ona sesleniyordu. O içtenlikle vaaz edince, Yüce Allah, onun tek kişilik vaazını asırlardır milyonlarca kişiye dinletmektedir.

Lokman tarihî vaazında şöyle diyordu:

Yaptığın iş (iyilik veya kötülük), bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa...

Hiçbir şey yok olmaz, boşa gitmez. Zerre kadar hayır da şer de. Evet, işlenen her günahın ve her sevabın insan ruhunda meydana getireceği etkiler vardır. Bu yüzden insan hiçbir günah için, *bundan ne çıkar canım, bu kadarcıktan bir şey olmaz, şimdi herkes böyle yapıyor* dememeli. Büyük kum tepelerinin, küçücük kum tanelerinin birikmesiyle olduğunu düşünmeli. Her günahın insan da açtığı bir yara, bıraktığı bir iz olduğunu, unutmamalıdır.

Günahlar Virüs Gibidir

Günahlar, birbirine davetiye çıkaran bulaşıcı virüslerdir. Nasıl ki gözle görünmeyen küçücük mikroplar, tedbir alınmazsa bünyeye dağılır, koskoca gövdeleri yere serer, toplum bünyesini sarar ve salgın hastalıklara dönüşerek kitlelerin ölümüne sebep olabilir. Günahlar da böyledir. O halde günahın her çeşidinden kaçabildiği kadar kaçmalı. Günahın büyüğüne küçüğüne bakmamalı, kime karşı işlendiğine bakmalı. Değil midir ki günahlar, Yüce Allah'a karşı işlenmekte, onların her çeşidinden kaçmalıdır. Nitekim bir hadiste şöyle buyrulmuştur: *“İşlenen her günah insan akıldan bir parçayı ahr götürür, bir daha da o parça geri gelemmez.”* Bugün bilim, ölen bütün hücrelerin yenilendiğini söylüyor, ancak beyin hücreleri bunun dışında kalmaktadır.

Aynı hususa İmam Şafî şöyle temas eder:

Hocam Vekî'a hafızamın zayıflığından şikâyet ettim. O bana, günahları terk etmemi tavsiye etti.

Çünkü dedi, ilim ilahî bir nurdur. İsyankârlara ise ilahî nur verilmez.

Öte yandan sevabı da küçük görmemeli. Yapabildiğini, ihmal etmeden, sonraya bırakmadan yapmalı. Sevabın büyüğüne küçüğüne bakmamalı, kimin için işlendiğine

bakmalı. Önemli olan sevabın Yüce Allah için işlenmesidir. Her sevap, bir başka sevaba kapı açar. Onun için yapabildiği kadar sevap yapmalı, kaçabildiği kadar günahattan kaçmalı insan. Bardağı taşıran son damla değil midir? Rahmet ve gazab bardağını taşıran da o son damla olabilir.

Çekirdekten Ağaca

Bazen, çok sevdiğimiz birine basit bir yanlışı yaparız, kırılır. Bazen de birine yaptığımız küçük bir iyilik, ona dünyaları bağışlamak gibi gelir. Bizim için basit ve küçük olabilir, ama başkası için öyle olmayabilir. Yüce Rabbimiz için de durum böyledir. Nitekim hadislerde bu konu örneklerle açıklanmıştır:

“Bir adam yolda, yürürken susadı ve susuzluğu arttı. Derken bir kuyuya rastladı. İçine inip susuzluğunu giderdi. Çıknca susuzluktan soluyup toprağı yemekte olan bir köpek gördü. Adam kendi kendine: ‘Bu köpek de benim gibi susamış’ deyip tekrar kuyuya inip, mestini su ile doldurup ağzıyla tutarak dışarı çıktı ve köpeğı suladı. Allah onun bu davranışından memnun kaldı ve günahlarını affetti.”³

“Bir kadın, eve hapsediğı bir kedi yüzünden cehennem gitti. Kediyi hapsederek yiyecek vermemiş, yeryüzünün haşeratından yemeye de salmamıştı.”⁴

“Mümin günahını şöyle görür: O, sanki üzerine her an düşme tehlikesi olan bir dağın dibinde oturmaktadır. Dağ düşer mi diye korkar durur. Fâcir ise, günahı burnunun üzerinden geçen bir sinek gibi görür.”⁵

Ayette *habbe* kelimesi geçmektedir. *Habbe*, tohum-tane

En güzeli hangi çeşit olursa olsun günahı hiç işlememektir. Zira tarihte bütün günahlar denenmiştir ve işlenen hiçbir günahın hiç kimseye zerre kadar faydası olmamıştır. Bu nedenle günahların, merak edilecek bir tarafı yoktur. Müslüman, sevapların adamıdır. Ona yakışan sevaptır. Yapabildiği kadar sevap işlemelidir. Günah/isyan

“Hiçbir şey yok olmaz, boşa gitmez. Zerrekadar hayır da şer de. Evet, işlenen her günahın ve her sevabın insan ruhunda meydana getireceğı etkiler vardır.”

demektir. Küçük bir tohumdan nice büyük ağaçlar ve meyveler yetişir. Sevap ve günah tohumları da böyledir. Hardal tanesi, örneğı hem herkesin anlayabileceğı bir örnek, hem de işlenen şeyin küçüklüğüne işaret etmektedir.

Allah (c.c) İyiliğı de Kötülüğı de Bilir

İşlenen iyilik yahut kötülük, nerede işlenirse işlensin, Yüce Allah (c.c) onu bilir ve gereğini yapar. İster kayaların içerisinde gizlensin, ister yerin derinliklerinde, isterse göklerin derinliklerinde işlensin Allah için fark etmez. İyilik iyiliktir, kötülük kötülüktür. Nerede işlenirse işlensin, ne kadar olursa olsun, hangi niyetle yapılsa yapılsın Allah ondan haberdardır. O'nun haberdar olması, gereğini yapacağına delalettir.

mümine yakışmaz. Bu nedenle Yüce Rabbimizin tertemiz olarak bizlere sunduğı amel defterlerini karalamak mümine yakışmaz. Tevbe silgisi bütün günahları siler silmesine, ama yine de izi kalır ve hiç günah işlememiş gibi olmaz. Son söz Söz Sultanı Efendimizin:

“Kul günah işlediğı zaman kalbinde siyah bir nokta meydana gelir. Eğer tevbe ederse o leke kaldırılır. Tekrar günaha dönerse o leke büyür ve kalbini tamamen örter.”⁶

Dipnot

*Prof. Dr.

- 1 Bkz. 31/Lokman 12-19.
- 2 31/Lokman 13, 16.
- 3 Buhârî, Şırb 9, Vudû 33, Mezâlim 23, Edeb 27; Müslim, Selâm 153; Muvatta, Sıfatu'n Nebi 23; Ebû Dâvud, Cihâd 47.
- 4 Buhârî, Bed'ü'l-Halk 17, Şırb 9, 21/Enbiya 50; Müslim, Birr 151.
- 5 Buhârî, Da'avât 4; Müslim 3; Tirmizî, Kıyâmet 50.
- 6 Tirmizî, Tefsîr, 83/Mutaffifin 14; İbn Mâce, Zühd 29.